10/F

Jaargang 5 no. 6 december 1958

Coolia

CONTACTBLAD VAN DE NEDERLANDSE MYCOLOGISCHE VERENIGING

Secretariaat: Mej. Dr A. Jaarsveld, Hugo de Vries-Laboratorium,
Plantage Middenlaan 2a, A'dam C.

Redacteur: C. Bas, Rapenburg 98a, Leiden.

Auteursrechten voorbehouden

DE PADDESTOELEN VAN DE AMSTERDAMSE BAKSTENEN GRACHTMUREN

In het kader van een door de N.J.N. (Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie) uitgevoerde, zeer grootscheepse inventarisatie van de flora van de verticale, bakstenen walkanten van de Amsterdamse grachten, vooral tussen 1947 en 1955, heb ik behalve aan de hogere planten, zo volledig mogelijk aandacht besteed aan de cryptogamen. Een uitvoerig verslag van het gehele onderzoek is zeer onlangs verschenen maar omdat dit niet in wijde kring bekend zal worden is het van belang hier het mycologisch onderzoek te releveren.

Ter oriëntatie zij vermeld dat Amsterdam ruim 100 km gracht- en kademuur rijk is, waarvan ruim 30 km uit niet verticale bazaltmuren bestaat. Van de resterende 70 km kwam ongeveer de helft voor het onderzoek in aanmerking. In de loop van de eeuwen is de bestemming der grachten en de bouwwijze van de muren vrij sterk veranderd. In de 14e en 15e eeuw zijn de oudste als verdedigingsgordels (burgwallen) aangelegd en later werden bij elke stadsuitbreiding nieuwe omwallingen gemaakt. De laatste gracht die voor de verdediging werd gegraven is de Stadhouderskade e.d.

Voor het floristisch onderzoek en ook speciaal de fungi bleken vooral de drie ringgrachten van belang welke uit het begin van de 17e eeuw stammen, de Herengracht, Keizersgracht en Prinsengracht.

Na de verdedigingsfunctie werd het accent verplaatst naar het belang voor het vervoer van levensmiddelen, bouwmaterialen, brandstof-

N S P
R A M
M M
COMMONWEALTH MYCOLOGICAL INSTITUTE
7- JAN 1959

fen en straatvuil, terwijl er tussen de Prinsengracht en de Singel ook de rioleringen op geloosd worden. Door de doorspoeling die elke nacht plaats vindt, is dit niet meer schadelijk. Niet in laatste instantie zijn ze ook van betekenis voor het afvoeren van regenwater, waarvoor het wegdek enigszins aflopend is aangelegd. Het is hieraan zeker te danken dat de flora van de grachtmuren zo rijk is, omdat de muren regelmatig bevochtigd worden en door het afstromende water ook veel straatvuil en allerlei zaden meegevoerd worden en op de muren afgezet. Dit laatste is uiteraard voor de fungi, als sporeplanten van veel minder belang dan voor vele phanerogamen.

Van grote betekenis is de specie welke voor het metselen van de muren gebruikt is, omdat deze in de laatste decennia vooral steeds harder en voor planten minder aantastbaar geworden is. Vóór 1900 werd uitsluitend kalkspecie gebruikt, welke wit is en goed te kerven. De oudste muren van dit type zijn ongeveer 300 jaar oud en leveren voor de fungi de beste groeiplaatsen. Later zocht men naar een hardere en meer solide specie waarvoor men mengsels van kalkspecie en portlandcement probeerde. Dergelijke muren zijn dus hoogstens 60 jaar oud en vertonen nog vrij zelden paddestoelen. Na 1930 heeft men alleen nog de lichtgrijze, zeer harde portlandcementspecie verwerkt waarop de vegetatie zeer slecht vat kan krijgen.

Ook al lijkt dit milieu voor de flora spartaans, toch werden ruim 160 soorten hogere planten en b.v. 14 mossen en 25 soorten paddestoelen gevonden. Van de dus ruime collectie fungi werden er 17 op de bakstenen muren zelf aangetroffen en de overige op palen van de grachten in de oude binnenstad, op de smalle kant van een ingeklemde houten plank (Aleuria spec.) of op aanwezige planten en mossen.

Op houten palen en beschoeiingen groeiden dan Daedalea quercina L. ex Fr. (Doolhofzwam), Gloeophyllum (Lenzites) sepiarium (Wulf. ex Fr.) Karsten, Mycena galericulata (Scop. ex Fr.) Q. (Helmmycena) en Stereum hirsutum Willd ex Fr. (Gele korstzwam).

Op dode stengels van planten werden twee soorten ascomyceten gezien Mollisia spec. op Lycopus europaeus (Wolfspoot) en Helotium scutula (Pers. ex. Fr.) Karst. op Epilobium (Wilgenroosje). Bij een zorgvuldig onderzoek van de talrijke overblijfselen van hogere planten zullen ongetwijfeld nog meer ascomyceten gevonden worden.

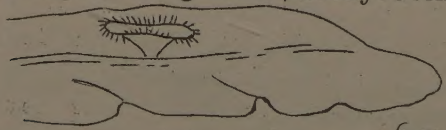

6 x

cyathicula marchantiae

Alleraardigst was Cyathicula marchantiae (Sommerf.) Sacc. (Levermoskelkje), dat op verschillende plaatsen op Marchantia polymorpha (Steenlevermos) bleek te groeien. Wellicht schuilt on-

der de vele vondsten van dit roomkleurig, 1 mm grote schijfvormig zwammetje nog een andere erop gelijkende soort die ook op grote thalleuze levermossen voorkomt.

Ook onder de basidiomyceten bleek een soort een uitgesproken voorliefde voor Marchantia-thalli te vertonen en wel Omphalia Postii (Fr.) Karst. waarvan op meer dan 10 plaatsen enkele ex. op Marchantia voorkwamen. Deze vrij vlezige oranje soort, die iets van een Hygrocybe weg heeft, had steeds een hoeddiameter van 3-5 mm; hetgeen heel opmerkelijk is omdat de beschrijvingen in de boeken steeds gewagen van 3-4 cm. Ook kon ik in de literatuur niets van een voorkeur voor Marchantia vinden, wel voor brandplekken op moerassige plaatsen waar Marchantia in de meeste gevallen aanwezig zal zijn. Ondanks de steeds zeer kleine afmetingen is vermoedelijk toch niet van een speciale vorm sprake.

Van de overige, rechtstreeks op de muren groeiende fungi, zij het dan ook steeds in de voegen en met voorliefde in die van de sluitsteen, werden er verschillende op vrij droge plaatsen gevonden. Deze konden ook op muren daterend van na 1900 meestal worden gevonden, echter dan steeds in de bovenste voeg, hetgeen zeker de gunstigste plaats is. Andere fungi werden daarentegen slechts op de oudste en meest verweerde, vochtige muren aangetroffen (Leidsekade!).

Tot deze „droge groep" behoren drie soorten Coprinus, vooral wel Coprinus (Psathyrella) disseminatus (Pers. ex.Fr.) S. F. Gray, de bekende Streepklokjes waarvan soms honderden exx. tegelijk bij een brug, een van de allerdroogste plaatsen, werden gevonden, maar ook meer typische inktzwammen, zoals Coprinus micaceus (Bull. ex Fr.) Fr. (Glimmer-inktzwam) op twee plaatsen en Coprinus atramentarius (Bull. ex Fr.) Fr. (Kale inktzwam), die op vele plaatsen talrijk was, vaak in stroken van bundeltjes, in de bovenste voeg, ongeveer een meter boven het water, op droge, geëxponeerde walkanten.

Algemener nog dan de Kale inktzwam zijn twee andere soorten die op dezelfde plaatsen te vinden zijn en wel Armillariella mellea (Vahl ex Fr.) Karst. (Honingzwam) en Lyophyllum aggregatum (Schaeff. ex Secr.) Kühn. (= Tricholoma conglobatum, Sombere ridderzwam). Van beide werden soms grote concentraties gezien, tot 150 of 200 exx. toe, in groepjes over tientallen meters verbreid. Wat de Honingzwam betreft, is het mogelijk dat deze beruchte boomparasiet het hier ook zonder bomen of houtresten kan stellen, tenzij secundair nog contact tot stand zou komen met de wortels van de iepen die langs de grachten zelden ontbreken. Vaak werden de typische zware rhizomorphen, gewrongen tussen de stenen gezien, waardoor men gaat vermoeden dat de

mycelia best in staat kunnen zijn de stenen aan te tasten, zoals de planten dat kunnen met hun zure wortelsappen. Het zou interessant zijn dit nader te onderzoeken. In ieder geval zijn deze beide soorten de meest algemene en opvallende fungi van dit milieu die reeds bij een oppervlakkig onderzoek ontdekt zullen worden. Niet minder opvallend is echter Agaricus edulis (Vitt.) Moell. et J. Schaeff. Met zijn soms 10 cm grote, vaak verwrongen, hoed bekleed met iets rossigbruine, viltige velumlappen en korte stevige steel voorzien van een dubbele ring is dit een goed getypeerde en markante verschijning, welke op acht plaatsen werd gezien. Hij groeit ook wel bij bomen in de stad, vaak ook zelfs tussen de stenen en wordt door de Fransen dan ook terecht „Champignon des trottoirs" genoemd. Op dezelfde plaatsen, ook weer in de bovenste voeg, werd ook Scleroderma verrucosum Pers. (wortelende aardappelbovist) gezien, eenmaal 20 exx. in een lange strook.

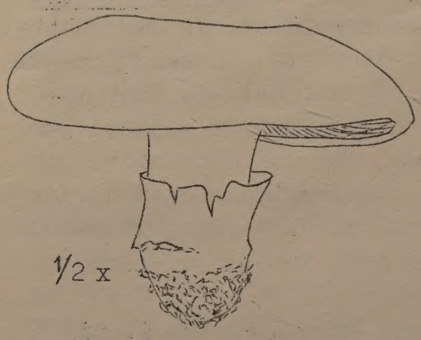

Agaricus edulis

De volgende vier soorten werden op wat vochtiger muren gevonden, in ieder geval meer beschaduwd:

Hebeloma mesophaeum (Pers. ex Fr.) Q. (Kleine vaalhoed) op 6 plaatsen enkele exx. Vanaf de straat was deze soort slecht te zien en vijf van de vindplaatsen werden op een bootexcursie ontdekt.

Lepiota cristata (A. et S. ex Fr.) Q. (Stink-parasolletje) op enige plaatsen enkele exx.

Paxillus involutus (Batsch ex Fr.) Fr. (Krulzoom). Twee exx. slechts gezien op een plaats met zeer kleine hoed (1 cm) samen met Hebeloma mesophaeum.

Pluteus minutissimus R. Maire. Op drie plaatsen, 1, 2 en 4 exx. Op het oog lijkt deze soort op Pl.nanus, maar verschilt hiervan door de uitstekende spoelvormige cellen in de celluleuse hoedhuid.

Op zeer vochtige muren werden een aantal fungi aangetroffen die tot de meest interessante maar ten dele ook tot de moeilijkste soorten gerekend kunnen worden. Allereerst een Cortinarius (Hydrocybe) waarvan drie exx. in niet zeer goede conditie werden gezien, zodat determinatie onmogelijk bleek. Dit viel ook niet mee van twee Aphyllophorales, nl. een oranjerossig, spinnewebachtig vlies (Tomentella spec.) en een wit, vrij glad, spoedig roodwordend vlies (c.f. Poria spec.). De Tomentella bleek niet te vinden in de bekende bewerking van de Aphyllophorales van Donk en met andere werken was het op naam brengen te lastig evenals

dat met de andere soort het geval was.

Meer succes werd verkregen met de twee laatste te vermelden fungi, beide tot het zo soortenrijke geslacht Rhodophyllus behorend, waarvan een wat uitvoeriger bespreking de moeite waard is.

Rhodophyllus (Nolanea) strigossissimus (Rea). Deze werd op vijf verschillende plaatsen opgemerkt, eenmaal zelfs 25 exx. bijeen, losjes verspreid. Hoed tot 15 mm diam, kegelvormig, dicht donker roodbruin behaard, evenals de steel. Deze haren zijn afwrijfbaar en dan blijkt de hoed evenals de steel en ook de lamellen grijsblauw van kleur. Vlees met geur van Lepiota cristata. Sporen met gegolfde wanden, 13-17 x 7,5-8,5 µ. Bas. 45-50 x 12-14 µ., 4-sporig. Randcellen talrijk, meest knotsvormig, 80-110(-140) x 15-25(-35) µ. Haren van steel en hoed gekronkeld en dikwandig.

Deze soort is zeker degene die door Schweers in Fungus is vermeld (18, p. 51) en even zeker nauw verwant met R. disthales (Peck) Rom. (zie Coolia 5, p. 5) die ik ook van Putten ken op een mosrijke plaats onder coniferen. Misschien zijn beide soorten niet specifiek verschillend, maar voorzover ik weet is de synonymie niet opgesteld en is een grijsblauwe kleur van hoed, steel en lamellen en een donker roodbruine beharing van Rh. dysthales nooit vermeld. De microscopie is echter aardig overeenkomstig. Hoe dan ook, het is een voor de grachtwanden bijzonder opmerkelijke soort, die de moeite van een meer diepgaande studie overwaard is.

Rhodophyllus (Claudopus) depluens (Batsch ex Fr.) Gillet. Ook deze soort werd op meerdere plaatsen gevonden. Vier vondsten zijn te noemen met resp. 1, 4, 4 en 6 exx. Deze soort blijkt dus vrij verbreid op zeer oude muren maar valt zeer weinig op, door de groeiwijze in voegen van terugwijkende stenen. Deze soort ziet er als volgt uit: Hoed 3-12 mm, vliezig, beige-bruinig of meer witachtig met bruingrijs centrum, spinnewebachtig bedekt met satijne bleke haartjes, onduidelijk gezoneerd, later rossig getint door de doorschijnende lamellen. Lam. dik nogal, ver uiteen, 8-12 doorlopende, 1 kleinere, bruingrijs zoals hoed en steel, dan rossig. Steel kort, spoedig sterk excentrisch, meestal 1-1,5 x 0,3-0,7 mm, maar ook wel slanker en dan 1,6-1,8 x 0,3-0,4 mm, vrij donker grijsbruin maar spinnewegachtig bleek bedekt. Vlees dun, met duidelijke meelgeur. Sporen 9-12,5(-13,5) x 6,5-7,5 µ. Geen randcellen of andere opvallende microscopische kenmerken.

De determinatie ervan was een weinig lastig, zoals zal blijken. In de bekende „Flore" vindt men één dergelijke grijsbruine soort, R. byssisedus (Pers. ex Fr.) Q. welke opgegeven wordt met sporen van 7-11,2 x 6,5-7,5 µ. en groeiend op hout of ondergrondse fungi. Moser

geeft in zijn zakflora daarnaast R. dupluens (die in de „Flore" als identiek beschouwd wordt met R. byssisedus) met sporen van 8-11 x 5-7,5 µ en groeiend op de grond hetgeen met mijn vondsten beter overeenkomt dan R. byssisedus waarvan hij sporen van 8-10 x 4-6 µ en het groeien op hout opgeeft. Zijn naamgeving is hier dus aangehouden. Quélet geeft ook voor R. depluens op „lamellis latis, griseo-rufescentibus" en voor R. byssisedus „lamellis albido-cinereis..... pileo reniformi" (Enchiridion). De hoed nu was elliptisch maar bepaald niet niervormig. Voor de determinatie valt dus veel te zeggen. Mochten deze soorten door overgangen verbonden zijn en dus synoniem dan is R. byssisedus (Pers. ex Fr.) Q. evenwel de juiste naam.

Men ziet dus dat de grachtkant-mycologie zeer interessant is en dat men zelfs bijzondere vondsten kan doen. Ongetwijfeld zijn nog andere dan de genoemde fungi aan te treffen. Het onderzoek ervan is echter niet zo eenvoudig omdat de kleinere soorten slechts met een roeiboot goed op te sporen zijn. Daarbij komt nog dat de voor paddestoelen bij uitstek gunstige muren bij „Publieke Werken" steeds op de nominatie voor vernieuwing staan. In de laatste jaren zijn vele van de oudste muren vernieuwd, dat wil zeggen, geheel afgebroken en met de harde portlandcement weer opgebouwd. Deze dreigende vernieuwing was dan ook de directe aanleiding tot de inventarisatie van deze zo fraai begroeide muren. Inmiddels zal de mycoflora daardoor zeker wat gedecimeerd zijn, maar toch is het zeker van belang het onderzoek voort te zetten en over andere „watersteden" uit te breiden, hetgeen ik aan anderen aanbeveel omdat het een mycologisch onderwerp betreft, waarvan nog vrijwel niets bekend is.

St. Willibrordusstraat 89^{II}, Amsterdam (Z). W.J. Reijnders.

N.B. Uit bovenstaande opmerkingen over de Honingzwam blijkt dat de schrijver het mogelijk acht dat sporen van de Honingzwam op grachtmuren kiemen en een mycelium voortbrengen dat rhizomorphen vormt die eventueel met de iepenwortels in contact zouden komen.

De Honingzwam wordt algemeen beschouwd als een parasiet op bomen en struiken, die na afsterven van de gastheer nog een tijdlang als saprophyt verder leeft. Het is verder bekend dat de rhizomorphen onder de grond grote afstanden kunnen overbruggen.

Meer in overeenstemming met de bekende feiten is de veronderstelling dat de iepen langs de grachten bovengronds worden geïnfecteerd, waarna de infectie zich op de gewone wijze in het wortelstelsel uitbreidt en van daaruit rhizomorphen uitzendt. Dit laatste kan doorgaan tot lang nadat de iep gekapt is en alle bovenaardse delen verdwenen zijn.

Redacteur.

ENKELE RUSSULA'S EN LACTARII, GEVONDEN OP DE EXCURSIE VAN 19 OKTOBER IN DE DUINEN BIJ HAARLEM

Als eerste ontmoetten we in de beukenlaan achter Huize Vogelenzang Lactarius thejogalus (Bull ex Fr.) Fr., door de Fransen ook wel L. tabidus genoemd. Deze lichte, meestal oranje-lederkleurige soort, waarvan de witte melk op het vlees langzaam geel kleurt, is wel één van onze algemeenste melkzwammen.

Even verder stonden een heel stel exemplaren van Lactarius subdulcis (Bull. ex Fr.) S.F. Gray, met die onbestemd-bruine hoedkleur en konden we nog eens duidelijk vaststellen, dat hier de melk niet geel werd, ook niet op onze zakdoek, zoals bij L. thejogalus. De stelen van onze L. subdulcis waren anders nogal oranje, maar dit „mag"; we hoefden ons dus geen zorgen te maken.

Tussen die L. subdulcis stonden echter een stel sinjeuren, die wel iets leken op hun buren, maar een andere hoedkleur hadden. Vooral bij de jonge exemplaren was het verschil goed te zien. 't Hoedje van een jonge L. subdulcis is n.l. nogal donker bruin, terwijl de hoeden van onze onbekende rose-bruin waren. Trouwens, het hele vruchtlichaam had min of meer een vlees-rose inslag (door het lederbruin heen).

De melk werd vrij vlug geel, wel niet zo vlug als bij L. chrysorrheus, maar de zakdoek hoefde er niet bij te pas te komen. De smaak werd vrij gauw wat bitter, daarna tamelijk scherp. Dat ik niet dadelijk op L. decipiens Quél. kwam, is te begrijpen; de kleur was hier veel donkerder dan we meestal bij L. decipiens vinden. De bleekrose afbeelding in de monographie van Neuhoff is wel wat erg licht - Neuhoff zegt dit zelf ook -, maar ik heb toch wel eens vertegenwoordigers van L. decipiens gevonden, die heel licht van kleur waren en bovendien een veel onregelmatiger hoedvorm hadden.

In allerlei vermommingen vonden we Russula veternosa, Fr. sensu Schaeffer, die hier echt in de duinen, onder eik of beuk thuis hoort.

Het woord vermomming is wel wat sterk. Weliswaar onderscheidden zich verschillende exemplaren heel erg in grootte en gestalte; we vonden forse en kleine slanke, maar de hoedkleur en vooral het verloop van de tinten op de hoed vertoonden veel overeenkomst. Steeds dat okerkleurtje in het midden en daaromheen een band van rose. Bij één vorm trok die kleur wel sterk naar het karmijn-rode toe, maar de toon was toch nog binnen de variatie-breedte van de soort. Er was er ook één bij, die veel weg had van een R. lutea - zij het dan met een wat te slanke steel -, maar het scherpe smaakje zorgde, dat je daar niet hoefde in te lopen.

Dan vonden we een ding, dat wel even de indruk maakte van R. vesca

- één onzer leden weifelde zelfs helemaal niet! -, maar Prof. Donk wantrouwde deze uitspraak direct, toen hij naar de lamellen gekeken had. En terecht. Deze stonden vrij ver van elkaar en waren wat buikig. Thuis was het nu niet moeilijk om vast te stellen, dat we te doen hadden met R. Velenovskyi Melz. et Zv. Het sporenstof was okerkleurig, terwijl de hoedhuid die typische slangvormige cellen vertoonde.

Nog even lastig waren twee kleine russulaatjes met een paarse hoed, die onder dennen groeiden. Bij beide kwam ik uit op R. nauseosa (Pers. ex Schw.) Fr. een soort, die vooral in de duinen thuis hoort (zie Cool en Van de Lek).

Tenslotte vonden we nog een heel merkwaardige sinjeur, die twee van onze leden, die hun sporen toch wel verdiend hebben, beslist voor R. vesca hielden, tegen welke vaststelling ik me direct verzette. De lamellen hadden iets geels, hoewel de paddenstoelen nog erg jong waren. Bovendien had ik een stuk platgetrapte hoed gevonden van een volwassen exemplaar, waarvan de lamellen een duidelijke okergele kleur vertoonden. Thuis bleek me al gauw, dat hier geen sprake van R. vesca was. Het sporenstof had de donkerste tint, die bij russula's mogelijk is, n.l. dooiergeel, terwijl het sporenstof van vesca wit moet zijn. Onze onbekende deed nu het meest aan R. depallens denken, vooral ook door de scherpe smaak, maar de tint van de sporen klopt niet. Ik heb gedacht aan R. maculata, maar de hoed was daarvoor veel te bleek, bovendien stond onze vreemdeling onder berken. Deze paddenstoel zal voorlopig voor ons een onbekende moeten blijven.

Nog één soort moet ik even noemen, R. versicolor, J.Schaeff. Het was dit keer een heel klein ding, dat onder beuken stond en door z'n geelverkleurend vlees direct verraadde, waar we hem in de boeken te zoeken hadden.

Asterstraat 2, Winterswijk. M. v. Vuure.

DE VIERING VAN ONS GOUDEN JUBILEUM TE HAARLEM

Op zaterdag 18 oktober 1958 is in Haarlem het 50-jarig bestaan van de Vereniging gevierd.

Des middags van drie tot vijf uur hield het bestuur een receptie in restaurant Brinkman, waar leden en belangstellenden, waaronder vertegenwoordigers van het Gemeentebestuur van Haarlem, van de Koninklijke Akademie van Wetenschappen, van verschillende Verenigingen en van enkele kranten, hun gelukwensen kwamen aanbieden. De receptie werd opgeluisterd door een tweetal fraaie bloemstukken, jubileumgeschenken, resp. van de Biologische Raad van Nederland en van het Hoofdbestuur van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, en door

een ingelijste, met gouden letters speciaal voor het jubileum gedrukte oorkonde, gezonden door de British Mycological Society.

Tijdens en na de receptie werden verschillende foto's gemaakt.

Omstreeks zeven uur was er eveneens in restaurant Brinkman een diner voor leden en genodigden, waaraan een dertigtal personen deelnamen. Als gasten zaten aan ons erelid en oud-voorzitter, de heer G.D. Swanenburg de Veije, Prof.Dr. Joh. Westerdijk, die reeds sinds de oprichting lid is van de Vereniging, Prof.Dr. Th.J. Stomps, die, hoewel niet sinds de oprichting, toch reeds 48 jaren lid is, en Prof.Dr. N. Fabritius Buchwald, voorzitter van de Deense Mycologische Vereniging, die speciaal voor dit jubileum was overgekomen.

In het openingswoord van de voorzitter heette hij de aanwezigen welkom; hij herdacht vele vroegere leden, die door hun liefde voor en hun werk op het gebied van de mycologie, belangrijk hebben bijgedragen tot de bloei en betekenis van de Vereniging. Daarna deelde hij mede, dat de Vereniging had besloten om Professor Westerdijk tot erelid te benoemen. Prof. Westerdijk, oud-directrice van het Centraal Bureau voor Schimmelcultures te Baarn en oud-hoogleraar in de Phytopathologie aan de Universiteiten van Utrecht en Amsterdam, is een van de oprichters van de Nederlandse Mycologische Vereniging; zij is de eerste secretaresse geweest en is vanaf de oprichting, dus ook gedurende 50 jaren, onafgebroken lid gebleven.

Na de tafelrede van de voorzitter werd tijdens het diner nog het woord gevoerd door oud-voorzitter en erelid G.D. Swanenburg de Veije, Prof.Dr. Joh. Westerdijk, die haar benoeming tot erelid gaarne aanvaardde, Prof.Dr. N. Fabritius Buchwald, Prof.Dr. Th.J. Stomps en Dr. R.A. Maas Geesteranus.

Prof. Buchwald bood bij zijn rede namens de Deense zustervereniging een tweetal boekwerken als jubileumgeschenk aan en wel: F.H. Möller, Fungi of the Faeröes I en II en C. Ferdinandsen en Ø. Winge, Mykologisk Ekskursionflora.

Verder werd een groot aantal brieven en telegrammen voorgelezen, die de Vereniging naar aanleiding van haar jubileum had mogen ontvangen.

Tenslotte werd het diner besloten met een woord van de voorzitter, waarin hij dank bracht aan allen, die op een of andere wijze aan het slagen van de jubileumviering hadden bijgedragen en aan hen, die door woord of daad van hun belangstelling hadden blijk gegeven.

Na het diner werden nog de oude, met de hand gekleurde paddestoelenplaatjes (diapositieven) van de Vereniging vertoond, die ook voor deze tijd hun waarde nog bleken te hebben behouden.

Dr. A. Jaarsveld.

EXCURSIE-VERSLAGEN

Doorn 20-21 september.

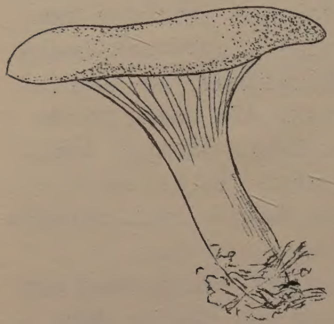

1 x

Phylloporus rhodoxanthus

De negen deelnemers hadden de bossen graag wat vochtiger gezien. Toch viel de oogst gezien de omstandigheden nog mee. Zaterdagsmiddags ging men de Utrechtse heuvelrug op. Russula's vormden wel de hoofdschotel; voornamelijk echter bestaande uit gewone soorten. Een hoogtepunt was de vondst van een mooi groepje van Amanita virosa in een beukenlaan vlak bij de „Kaap". Zondags bezocht men het park om Huize Doorn. Ook hier hoofdzakelijk Russula's, w.o. R. virescens. In het grasveld vlak bij de ingang stonden Inocybe grammata, mooi vleeskleurig roze met een witte band van velum langs de hoedrand en Marasmius bresadolae (vroeger Collybia acervata genoemd) die veel dryophilus lijkt, maar wijder uiteenstaande lamellen en een vrij donker roodbruine steel heeft. In het pinetum stond op verschillende plaatsen Lepiota brebissoni. Een kleine witte roze spoorder die talrijk voorkwam tussen mos en gras onder de coniferen bleek Rhodophyllus (Eccilia) molliusculus te zijn.

Bennekom 4-5 oktober (paddestoelenwerkgroep K.N.N.V.).

Dit goed bezochte weekend mocht zich ook in een goede presentie van de paddestoelen verheugen. Een complete lijst van de vondsten zou zeer lang zijn. Een kleine selectie is:

Coprinus atramentarius var. acuminatus
Inocybe sambucina
Phylloporus rhodoxanthus
Pluteus atromarginatus
Psilocybe semilanceata
Russula mairei var. fageticola (algemeen onder dennen)
Russula puellaris
Tricholoma saponaceum var. sqaumosum.

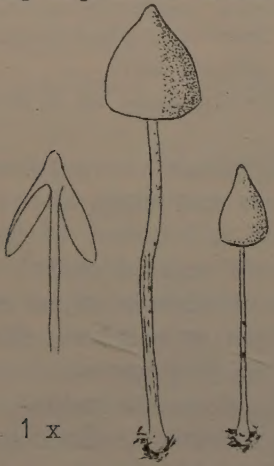

1 x

Psilocybe semilanceata

Jubileum-excursie Vogelenzang 19 oktober.

Met ongeveer 25 mensen bezochten wij 's morgens het Vogelenzangse bos en 's middags de Waterleidingduinen. Ook nu was de fungusflora niet

rijk maar er werden een aantal fraaie vondsten gedaan. Een kleine witte Lepiota was L. cygnea en een kleine roze-bruine Lepiota L. subincarnata, terwijl een kleine vleesroze soort de zeldzame Limalella glioderma bleek te zijn. Er werd ook een mooie bruin-rode flammula-achtige zwam gevonden die op de excursie Flammula sapinea werd genoemd. Bij nader onderzoek bleken de sporen glad te zijn en waren er randcellen met ronde koppen; dit was Pholiota tuberculosa. Een kleine witte Inocybe, die sterk rood verkleurde, werd ten onrechte I. godeyi genoemd; het was I. geophylla var. lateritia. De meeste excursisten zullen niet licht de prachtige Hericium erinaceum (Pruikzwam) vergeten die de holte van een oude beuk bij het Huis te Vogelenzang opvulde.

Zuid-Limburg 25-26 oktober.

Deze kleine excursie bracht op zaterdagmiddag een bezoek aan het Onderste Bos bij Epen. Er werden niet veel typische Zuid-Limburg-soorten gevonden. Marasmius foetidus was misschien de enige. Opvallend was het talrijke voorkomen van Flammula lenta. Vermeldenswaard zijn verder Galerina camerina, Inocybe umbrina, Mycena cinerella (alle drie uit Lariabos) en Psathyrella scobinacea.

Zondags werd het Savelsbos bij Gronsveld geïnspecteerd. Enkele aardige vondsten waren:

Clitocybe phyllophila	Flammula oedipus (= F. Sordidus)
Inocybe eutheles	Marasmius epiphyllus
Lepiota sublittoralis	Russula parazurea
Lectarius lacunarum	Rhodophyllus platyphylloides.

Een indrukwekkend gezicht was een geheel veld Clavariadelphus junceus.

Van bijna alle in deze verslagen genoemde fungi is materiaal geconserveerd in het Rijksherbarium te Leiden.

C. Bas.

G E V O N D E N   V O O R W E R P

De heer De Vries, Beukenlaan 8, Baarn, vond in zijn auto een ballpoint nadat hij een aantal bezoekers van de bijeenkomst te Baarn op 8 november j.l. vervoerd had.

MYCOLOGISCHE PORTEFEUILLE

Nadat de circulatie van de portefeuille anderhalf jaar heeft stilgestaan, stellen wij ons voor in het nieuwe jaar weer met de rondzending te beginnen.

Het Bestuur heeft de heer H. Kleijn bereid gevonden de zorg voor de portefeuille op zich te nemen en vertrouwt, dat deze hiermede in goede handen is gekomen, zoals dat ook het geval is geweest bij de heer H.S.C. Huijsman, die de rondzending heeft georganiseerd en die tot midden 1957 het beheer gevoerd heeft.

Daar wij nu min of meer opnieuw moeten beginnen, verzoeken wij alle leden, die zich met ingang van 1959 op deze portefeuille willen abonneren (óók degenen, die reeds vroeger abonné waren), zich vóór 10 januari 1959 schriftelijk op te geven bij de secretaresse der N.M.V. (Mej. Dr. A. Jaarsveld, Hugo de Vries-Laboratorium, Plantage Middenlaan 2a, Amsterdam C.). Zij zullen dan nog nadere mededelingen ontvangen.

De abonnementsprijs bedraagt ƒ 10,- per jaar. Zij, die over 1957 ƒ 10,- betaald hebben, zullen over 1959 slechts ƒ 5,- behoeven te betalen; degenen die over 1958 ƒ 10,- betaald hebben, behoeven over 1959 niet te betalen.

De secretaresse Dr. A. Jaarsveld.